

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Bohumíra Žídka a soudkyň JUDr. Šárky Žmolilové a JUDr. Zdeňky Jurasové v právní věci žalobce [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted] [redacted] zastoupeného [redacted], advokátem se sídlem v [redacted] [redacted], proti žalované [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted], [redacted] zastoupené [redacted] advokátkou se sídlem v [redacted] [redacted] o 603.000,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 27.2.2009, č. j. 14C 172/2007-220,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části, tj. s výjimkou odstavce II. výroku, potvrzuje.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 64.544,- Kč advokátu [redacted] ve lhůtě do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozsudkem okresní soud zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobci částku 550.000,- Kč s příslušenstvím specifikovaným v odstavci I. výroku, žalobu ohledně

částky 15.000,- Kč a 9,75% úroku z prodlení z částky 565.000,- Kč od 21.11.2007 do 24.11.2007 zamítl (výrok II.), žalované uložil povinnosti vydat žalobci osobní automobil zn. Daihatsu Cuore 0.9., registrační značky [REDAKCE] identifikovaný číslem karoserie a číslem motoru dle odstavce III., žalobci uložil povinnost zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Bruntále náklady státu ve výši 23,- Kč (výrok IV.), žalovanou zavázal k náhradě nákladů řízení státu ve výši 511,- Kč (výrok V.) a žalované uložil povinnost zaplatit náklady řízení ve výši 101.247,- Kč ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.).

Tento rozsudek, s výjimkou odstavce II. výroku, napadla včasným odvoláním žalovaná a domáhala se jeho změny v tom smyslu, že bude žaloba zamítnuta. Odvolatelka vytkla okresnímu soudu, že z důkazů v řízení provedených učinil nesprávná skutková zjištění a věc nesprávně právně posoudil (odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o.s.ř.). V prvé řadě zdůraznila, že po celou dobu prvostupňového řízení popírala skutečnosti tvrzené žalobcem o tom, že jí daroval předmětné finanční prostředky a že by se vůči němu chovala v rozporu s dobrými mravy. Poukázala na jiné řízení, které proběhlo dříve před okresním soudem pod sp. zn. 16C 318/2007 o vyklizení žalobce z bytu žalované (byt č. [REDAKCE] v [REDAKCE] [REDAKCE] a na svůj procesní úspěch v této věci. Již v tomto řízení tvrdila odvolatelka ukončení druhovského poměru s žalobcem v listopadu 2006 pro dlouholeté rozpory, které vyvrcholily zásahem PČR v jejím bytě. Příčinou neshod byla žárlivost žalobce a rozdílné představy účastníků na výchovu dcery odvolatelky. Již dříve okresní soud dovodil, že žalobci náleželo k bytu odvozené právo užívání, které zaniklo uplynutím dvouměsíční lhůty počínaje dnem 2.7.2007, v níž měl podle výzvy odvolatelky byt vyklidit. Všechna jednání, kterých se žalobce v nynějším řízení proti odvolatelce dovoľával, se udála po tomto datu. Okresní soud nevyhodnotil řádně po právní stránce otázku, zda došlo skutečně k uzavření darovací smlouvy a ze strany odvolatelky k přijetí daru. Žalobce tvrdil darování finančních prostředků na „zakoupení“ předmětného bytu přímo při podpisu smlouvy o převodu členských práv a povinností k bytu v notářské kanceláři [REDAKCE] v [REDAKCE]. Žalobce přitom shodně se svědky manželé [REDAKCE] tvrdil, že odvolatelka v té době v kanceláři přítomná nebyla. Písemná dohoda, která měla být podepisována v notářské kanceláři [REDAKCE] [REDAKCE] nebyla do spisu vůbec založena ani předložena k důkazu a není tedy žádným způsobem objektivizována částka, za kterou byl členský podíl převáděn a jaká částka měla být tedy předmětem daru. Pokud odvolatelka v kanceláři přítomná nebyla, což potvrdili manželé [REDAKCE] nemohla převzít darovanou částku 550.000,- Kč z ruky do ruky, neboť dle tvrzení všech zúčastněných předával peníze přímo prodávajícím manželům [REDAKCE] žalobce. Za této situace měla být smlouva o daru ať finančních prostředků nebo spíše členských a majetkových práv k bytu předmětem písemné smlouvy, jak to vyžaduje výslovně § 628 odst. 2 občanského zákoníku, neboť nedostatek této písemné formy činí darovací smlouvu neplatnou. Pokud by se odvolací soud ztotožnil s právním názorem okresního soudu, že žalobce prokázal, že držel a zaplatil ze svých výlučných prostředků částku 550.000,- Kč, tak pouze z tohoto faktu nelze dovodit naplnění darovací smlouvy podle § 628 občanského zákoníku, neboť z přihlednutím k tomu, že účastníci v době koupě členských práv a povinností spolu žili a žalobce předpokládal, že v bytě bude bydlet doživotně, jak se vyjádřil i k žalobě na

vyklizení bytu. Právním důvodem poskytnutí uvedené částky bylo soužití účastníků, po zrušení společného soužití počáteční právní důvod plnění odpadl, čímž mohlo dojít k bezdůvodnému obohacení žalované a žalobce se mohl tohoto bezdůvodného obohacení domáhat. Podle názoru odvolatelky k naplnění darovací smlouvy nedošlo a navíc i nadále odvolatelka setrvává na svém tvrzení, že peníze na zakoupení bytu získala od svého otce a nebyl proto na její straně ani faktický důvod k přijetí daru. Pokud se k této otázce vyjádřili i další svědci ([redacted] a [redacted], pak je nutné vzít v úvahu, že tyto osoby nebyly přítomny jakémukoliv jednání, které by se odehrávalo mezi účastníky, pouze prezentovaly, že od žalobce slyšeli, že žalované daroval byt. Z hlediska právního posouzení věci je tedy třeba vyřešit otázku, zda došlo k naplnění darovací smlouvy a zda předmětem daru byly peníze nebo členská práva a povinnosti k družstevnímu bytu a v jaké ceně. Tutéž právní argumentaci lze jednoznačně použít i u zakoupení osobního automobilu. Okresní soud dovodil, že žalobce tento automobil kupoval s úmyslem, že jej bude provozovat žalovaná. Žaloba se omezuje pouze na konstatování, že žalobce žalované osobní automobil daroval 9.6.2003, není však řečeno jakým způsobem. V této souvislosti odvolatelka namítá, že žalobce jí koupil auta zprostředkoval, nikoliv však za své peníze. Nikdo ze slyšených svědků nebyl přítomen jednání mezi žalobcem a žalovanou, které by naznačovalo předání a převzetí daru. Dále odvolatelka zcela popřela, že by jí žalobce daroval finanční prostředky na výměnu oken v bytě a tvrdí, že disponovala vlastními finančními prostředky ze stavebního spoření. Převody finančních prostředků z tohoto spoření v řízení prokázala. Okresní soud sice zamítl žalobu co do částky 15.000,- Kč (odstavec II. výroku), podle odvolatelky však doposud nebyla řešena otázka rozdílu finančních prostředků mezi žalovanou částkou 603.000,- Kč a přiznaným nárokem 550.000,- Kč, což v součtu představuje 53.000,- Kč. Odvolatelka je toho názoru, že žaloba měla být zamítnuta v rozsahu 53.000,- Kč, což by mělo dopad i do rozhodnutí o nákladech řízení. Další spornou otázkou je otázka právního posouzení, zda jednáním odvolatelky tvrzeným v žalobě došlo k naplnění skutkové podstaty v ustanovení § 630 občanského zákoníku pro vrácení daru. Odvolatelka považuje popisované „události“ za smyšlené a účelové. Incident v listopadu 2007 vyvolal žalobce tím, že kopl do dcery odvolatelky a odvolatelku napadl slovně. Přivolaná Policie České republiky tehdy naměřila žalobci 1,37 promile alkoholu. Svědkové, kteří byli k této události vyslechnuti, ji znají pouze z doslechu. Zdravotní stav, jímž žalobce argumentoval na svou obranu (mající za následek neudržení stolice), nebyl objektivizován žádnou oficiální lékařskou zprávou. Z výslechu svědků je zřejmé, že to byl právě žalobce, který ventiloval „problémy“ s odvolatelkou na veřejnosti. Odvolatelka také zpochybnila, že práce nebo spíše „koníček“ žalobce by ho bez dalšího řadily k osobám veřejně činným. Odvolatelka se také domnívá, že při předávání znečištěných svršků žalobce jeho sestře v obchodě se nevyjadřovala hrubě či vulgárně. Okresní soud nevyhodnotil důkazy objektivně, když na jedné straně vytkl žalované, že nezvládla situaci po 11.11.2007 a chovala se nevhodně v obchodě, na druhé straně, pokud žalobce žalované v telefonu nadával, že je kurva takovým způsobem, že to slyšely další osoby, pak se to dělo v roce 2007, tedy v době, kdy účastníci již mezi sebou měli konflikty a řešili další společné soužití v bytě. Odvolatelka je toho názoru, že její nevhodné chování v obchodě bylo ojedinělé podmíněné předchozími vzájemnými konflikty a nemůže proto mít za následek vrácení

daru. Odvolatelka i její dcera se žalobce spíše bály a snažily se jemu i konfliktům vyhnout.

Žalobce v písemném vyjádření navrhol potvrzení rozsudku okresního soudu v jeho napadené části jako věcně správného.

V souladu s článkem 2 bod 10 přechodných ustanovení zákona č. 7/2009 Sb., kterým se s účinností od 1.7.2009 novelizoval občanský soudní řád, projednal a rozhodl odvolací soud podané odvolání podle o.s.ř. ve znění před touto novelou, neboť jím byl napaden rozsudek okresního soudu vydaný ještě podle dosavadních právních předpisů.

Z podnětu včasného odvolání žalované přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání podle ustanovení § 206 odst. 2 a § 212 věty první o.s.ř. v celém rozsahu, s výjimkou odstavce 2 výroku, a po kvalitativní stránce také z hledisek ustanovení § 212a odst. 1, 3 a 5 o.s.ř. se závěrem, že netrpí žádnou z vad v tomto ustanovení jmenovaných.

Po odvolacím řízení provedeném v systému neúplné apelace dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalované není důvodné a jsou dány podmínky pro potvrzení tohoto rozsudku.

Skutková zjištění učiněná okresním soudem převzal odvolací soud i pro odvolací řízení, neboť mají oporu v provedených důkazech, odvolací soud je považuje za správná a zcela na ně odkazuje.

K odvolacímu důvodu uplatněnému podle § 205 odst. 2 písm. e/ o.s.ř. nutno dodat, že okresní soud provedl rozsáhlé dokazování, provedené důkazy vyhodnotil jak jednotlivě tak v jejich vzájemných souvislostech (§ 132 o.s.ř.), správně upozornil na rozpor jak v samotné výpovědi žalované, tak mezi žalovanou a svědky, které navrhla [redacted] a [redacted], zejména pokud šlo o její tvrzení, jak získala finanční prostředky pro převod členských práv a povinností k družstevnímu bytu a k pořízení předmětného automobilu. V té souvislosti odvolací soud odkazuje na poněkud kusou a neochotně podanou výpověď otce žalované [redacted]. V jeho výpovědi se objevují logické rozpory, např. v tom, že měl nemalé finanční prostředky na několika účtech, s nimiž disponoval, ale částku 550.000,- Kč, kterou měl žalované půjčit (nebo darovat), měl doma v hotovosti a její existenci tak nemohl prokázat. Tento svědek se dostal do rozporu ve svém tvrzení také tehdy, když tvrdil přerušeni veškerých styků s žalovanou poté, co začala žít s žalobcem, včetně telefonických kontaktů, a současně tvrdil, že otázka půjčky nebyla jednorázovou záležitostí, ale bavili se o tom vícekrát předtím. Dojednávání půjčky mezi ním a žalovanou nemohlo proběhnout ani při návštěvách žalované u své rodiny v [redacted], neboť tyto návštěvy byly ojedinělé (jednou až dvakrát do roka). Okresní soud také správně upozornil na rozpor v tvrzení žalované a její matky ohledně časových souvislostí mezi získáním finančních prostředků na zakoupení automobilu a samotným zakoupením

tohoto vozidla. V době, kdy měla matka [redacted] půjčit žalované peníze (jaro 2001), ještě nemohla žalovaná vědět, že ke koupi automobilu dojde, neboť předmětný automobil byl zakoupen až 1.6.2001, tj. nejpozději měsíc po nabídce učiněné [redacted]

Všechny tyto rozpory a nepřesnosti ve výpovědi žalované a jí navržených svědků podstatným způsobem snížily hodnověrnost jak žalované, tak slyšených svědků. Tato skutečnost odůvodňuje správné hodnocení důkazů provedené okresním soudem i závěr, že na rozdíl od žalobce žalovaná svá tvrzení neprokázala.

Je nepochybné, že žalovaná přijala od žalobce finanční prostředky na pořízení družstevního bytu. O zaplacení této částky popsáním způsobem věděla a na podkladě této skutečnosti pak uzavřela dohodu o převodu členských práv a povinností k tomuto bytu. Vzhledem ke všem okolnostem této transakce nebylo nutné, aby finanční hotovost převzala od žalobce fyzicky. Přijetí tohoto finančního daru projevila zcela jasně a srozumitelně uzavřením právního úkonu – dohody o převodu členských práv a povinností, který logicky po složení požadované ceny následoval.

Z důvodů výše popsaných dospěl okresní soud ke správnému skutkovému závěru i o tom, že žalobce daroval žalované předmětný automobil.

Lze tedy uzavřít, že skutkový závěr učiněný okresním soudem zcela odpovídá provedeným důkazům a je logickým vyústěním jejich volného hodnocení podle § 132 o.s.ř., a proto jej považuje odvolací soud za správný.

Skutková podstata vrácení daru podle § 630 občanského zákoníku předpokládá takové chování obdarovaného (žalované) vůči dárci (žalobci), které naplňuje znaky hrubého porušení dobrých mravů. Hmotně právním předpokladem pro uplatnění tohoto práva u soudu, je doručení výzvy dárci k vrácení daru obdarovanému, která obsahuje popis vytýkaného chování (tj. důvody přepokládané § 630 obč. zákoníku).

Obsah této právní normy okresní soud vyložil správně a úplně a odvolací soud pro stručnost na jeho závěry zcela odkazuje.

Za chování naplňující skutkovou podstatu § 630 občanského zákoníku považuje odvolací soud způsob, jakým chtěla žalovaná vyklidit žalobce z předmětného družstevního bytu, a to vzhledem k okolnostem, za kterých jej získala, a dále neadekvátní postup při řešení konfliktu ze dne 11.11.2007, který se odehrál v bytě účastníků.

Bylo v hrubém rozporu s dobrými mravy aktivní úsilí žalované směřující k vyklizení žalobce z bytu bez jakékoliv bytové náhrady vzhledem k tomu, za jakých okolností žalovaná tento byt získala. Tento závěr podporuje i pozdější rozsudek okresního soudu ukládající žalobci sice tento byt vyklidit, ale po zajištění náhradního ubytování (viz rozsudek Okresního soudu v Bruntále ze dne 28.4.2008, č.j. 16C 318/2007-64, který nabyl právní moci 14.6.2008).

Dalším chováním žalované hrubě porušujícím dobré mravy bylo předání žalobcových pokálených svršků jeho sestře [REDAKCE] na veřejném místě (na pracovišti svědkyně v obchodě) za přítomnosti dalšího obsluhujícího personálu a zákazníků a doprovázené hlasitým slovním projevem, který žalobce zostudil a společensky znemožnil.

K odvolací námitce žalované nutno dodat, že žalobce ani nemusel být veřejným činitelem v místě svého bydliště. Pro závěr o jeho společenském znemožnění zcela postačí, že byl známou osobou v místě, kde prožil řadu let a vybudoval si široký okruh známých. Žalobce měl do té doby pověst bezúhonného člověka a široký okruh známých vybudoval díky svým sportovním a zájmovým aktivitám. Ve shodě s okresním soudem i odvolací soud uznává velmi citelný dopad výše popsané události do osobnostní a společenské sféry žalobce, což se ostatně projevilo i v jeho prvotních úvahách o sebevraždě. Chování žalované nemůže ospravedlnit ani partnerská krize mezi účastníky doprovázena jejich jinými vzájemnými konflikty. Popsané chování žalované totiž mělo širší velmi citelný a dlouhodobě trvající dopad na žalobce, proto je odvolací soud hodnotí jako vybočující z běžných partnerských neshod a tedy v hrubém rozporu s dobrými mravy.

Ze všech těchto důvodů hodnotí odvolací soud i právní závěry okresního soudu jako správné.

Neobstojí ani námitka žalované o tom, že okresní soud nevyčerpal celý předmět řízení, pokud nerozhodl o rozdílu mezi zamítnutou částkou 15.000,- Kč (v odstavci II.) a původně uplatněným požadavkem na zaplacení 53.000,- Kč (na výměnu oken).

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobce v průběhu prvostupňového řízení vzal žalobu ohledně tohoto požadavku částečně zpět a to o 38.000,- Kč s odpovídajícím příslušenstvím a okresní soud usnesením vyhlášeným u jednání dne 22.1.2009 (č.l. 195) řízení v tomto rozsahu zastavil. Ve zbývajícím rozsahu do 53.000,- Kč, tj. ohledně částky 15.000,- Kč pak žalobu zamítl a tento žalobní požadavek se nestal předmětem odvolacího řízení.

Ze všech těchto důvodů vyhodnotil odvolací soud odvolání žalované jako nedůvodné a rozsudek okresního soudu v jeho napadené části jako věcně správný potvrdil podle § 219 o.s.ř. včetně výroku o nákladech řízení.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že zavázal procesně neúspěšnou žalovanou k povinnosti zaplatit procesně úspěšnému žalobci na těchto nákladech celkem 64.544,- Kč advokátu žalobce ve lhůtě do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Tato částka představuje paušální odměnu za zastoupení žalobce advokátem celkem 57.300,- Kč (z žaloby o zaplacení částky 550.000,- Kč, tj. 48.300,- Kč podle § 3 odst. 1 bodu 5 a za žaloby na vydání automobilu 9.000,- Kč podle § 8 vyhlášky č. 484/2000 Sb. v platném znění), náhradu hotových výdajů ve výši 3 režijních paušálů po 300,- Kč za

sepis vyjádření k podanému odvolání, účast u odvolacího jednání dne 10.12.2009 a u vyhlášení rozsudku 16.12.2009 podle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění, náhradu za promeškaný čas za 18 půlhodin po 100,- Kč, tj. 1.800,- Kč podle § 14 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění, jízdné 2x z [redacted] do [redacted] a zpět osobním vozidlem Opel Astra, reg. značky [redacted], o průměrné spotřebě 6,9 litrů benzínu Natural 95 na 100 km, cena 28,50 Kč/1 litr a paušální náhrada 3,90 Kč za jeden km, jedna jízda 380 km, tj. benzín 747,- Kč, paušální náhrada 1.482,- Kč, jedna jízda celkem 2.229,- Kč, advokát žalobce však požadoval za jednu jízdu celkem 2.197,- Kč x 2 = 4.394,- Kč a tato částka mu byla přiznána, dále parkovné 2x 75,- Kč, tj. 150,- Kč. Lhůta k plnění je odůvodněna ustanovením § 160 odst. 1 větou první o.s.ř.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí n e n í přípustné dovolání, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Okresního soudu v Bruntále dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Ostravě dne 16. prosince 2009

Za správnost vyhotovení:
Pavel Kabát

JUDr. Bohumír Židek, v.r.
předseda senátu